

кваліфікації даного злочину за сукупністю з іншими, можливості звільнення від кримінальної відповідальності та покарання, зробити висновок про відсутність колізії тощо.

Наведені обставини є свідченням того, що кримінально-правовий вплив в сфері державних закупівель слід розглядати як певну сукупність, набір спеціальних засобів і методів, передбачених законом. Зауважимо, що багатоманітність видів і форм соціально-економічних відносин об'єктивно передбачає також відповідне різноманіття засобів їх захисту. До цього спектру належать не тільки цивільно-правові та адміністративно-правові засоби, а й, обов'язково, кримінально-правовий інструментарій, який по суті являє собою винятковий гарант від порушень у сфері економічної діяльності будь-яких з можливих видів неправомірної поведінки, у тому числі і у сфері державних закупівель.

Основну увагу під час удосконалення кримінально-правових норм в сфері державних закупівель потрібно приділити наближенню їх до існуючих реалій, а також на технологічності відповідних дефініцій. Очевидно також, що сфера державних закупівель вимагає не лише перегляду змісту кримінально-правових, але й доповнення вже існуючого реєстру кримінально-правових заборон.

Молчанов Д. В. здобувач кафедри економіко-правових дисциплін Національної академії внутрішніх справ

ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

На сьогодні в Україні склалася небезпечна ситуація - поширення тіньових відносин практично на всі неекономічні сфери: тіньовий політичний та соціальний ринок, наявність тіньового політичного лобізму, тіннізацію виборчої системи, неформальну кадрову політику, тіньовий ринок освіти, медичних послуг, науки, захист замовних (куплених) наукових дисертацій тощо. Це призводить до значних морально-етичних втрат, правової незахищеності громадян та суб'єктів господарювання, утвердження негативного міжнародного іміджу держави, звуження торговельно-економічних відносин українських підприємств із зарубіжними партнерами, стримує євроінтеграційні зусилля України [1].

Значний деструктивний вплив на економіку України має тіннізація економічних відносин в Україні. Наприклад, неформальна зайнятість та тіннізація заробітних плат є ризиком стабілізації державного бюджету та досягнення цілей реформування системи пенсійного страхування. Існуючий масштаб тіннізації ринку праці та наявність налагоджених механізмів легкого виведення в «тінь» заробітних плат негативно позначається на розмірах страхових внесків до Пенсійного фонду та фондів соціального страхування, а також обсягах надходжень до бюджету податку на доходи фізичних осіб та податку на додану вартість. За таких умов навіть незначні коливання

економічної кон'юнктури можуть призводити до збільшення масштабів «виведення» заробітних плат в «тінь», що матиме дестабілізуючий вплив на систему державних фінансів та солідарну пенсійну систему. Крім того, тінізація заробітних плат загрожує стримуванням нагромадження коштів накопичувальної системи та розвитку її інвестиційного потенціалу [2].

Слушною є позиція фахівців, які вважають, що заходи щодо легалізації тіньового капіталу мають супроводжуватися комплексом жорстких інструментів подолання передумов корупції й запобігання подальшому розвитку тіньового сектору та впливу капіталу за межі України, які мають впроваджуватися синхронно зі стимулами легалізації.

Важливою передумовою детінізації економіки України виступає запровадження дієвого, навіть жорсткого контролю за цільовим використанням бюджетних коштів зокрема і всіх державних ресурсів загалом. При цьому потрібно кардинально змінювати підхід до організації контролю та аудиту за рахунок активізації роботи на випередження, впровадження попереднього та поточного аудиту найбільш ризикових операцій та підсумкового аудиту.

Детінізація економіки України імовірна тільки за умови реалізації комплексу заходів організаційно-правового характеру. Наприклад, нагальною потребою є внесення змін до Бюджетного кодексу України та прийняття Закону України «Про фінансовий контроль» щодо визначення поняття фінансового контролю та державного фінансового контролю, об'єкт та предмет фінансового контролю, його принципи, види, форми та методи здійснення, окреслені особливості бюджетного контролю в умовах застосування програмно-цільового методу бюджетування. Особлива увага має бути приділена аудиту ефективності використання та мобілізації бюджетних коштів. Крім цього, на законодавчому рівні має бути закріплено зміщення акцентів на здійснення попереднього фінансового контролю та аудиту ефективності програм на стадії їх розробки та затвердження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стратегія детінізації української економіки. - Електронний ресурс. - Режим доступу: [http://old.niss.gov.ua/Evointeg/Prez 1/roz7. htm](http://old.niss.gov.ua/Evointeg/Prez%201/roz7.htm)
2. Василечко С.Л. Ухилення від сплати податків - причина тінізації економіки. - Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?do=cat&category=suchasn-tendenci-derzhavni-fnansv-2011>